

**PROGRAM KURSU
PRZYGOTOWUJĄCEGO DO EGZAMINU
NA STOPIEŃ INSTRUKTORA WOPR**

SPIS TREŚCI

- I. Wstęp
- II. Cel kursu
- III. Założenia organizacyjne
- IV. Wymagania formalne
- V. Sprawdzian wstępny
- VI. Zestawienie przedmiotów i tematów zajęć dydaktycznych
- VII. Wyposażenie własne uczestnika

I. WSTĘP

Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe jest specjalistycznym stowarzyszeniem, które działa w celu organizowania pomocy oraz ratowania osób, które uległy wypadkowi lub narażone są na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia na wodach. WOPR jest członkiem International Life Saving Federation - organizacji wyznaczającej standardy wyszkolenia ratowników wodnych. Realizacja misji WOPR - zmniejszania liczby osób tonących w wodach polskich - wymaga dobrze przygotowanej kadry instruktorów prowadzących kursy i szkolenia specjalistyczne.

Zapewnienie bezpieczeństwa osobom pływającym i kąpiącym się w miejscach wyznaczonych oraz osobom uprawiającym sporty i rekreację na obszarach wodnych należy do osób prawnych i fizycznych prowadzących na wodach działalność w tym zakresie, jak i do organów administracji rządowej i właściwych terytorialnie gmin, będących właścicielami, organizatorami lub operatorami kąpielisk, pływalni i parków wodnych oraz przystani. WOPR, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju utworzył struktury organizacyjne w województwach, powiatach i gminach w celu szkolenia kadr oraz organizowania i prowadzenia działań z zakresu ratownictwa wodnego, a także prewencyjnych i profilaktycznych, mających ograniczyć wypadki na obszarach wodnych.

Konstrukcja *Programu kursu przygotowującego do egzaminu na stopień instruktora wopr*, zwanego dalej „kursem”, uwzględnia odpowiednio przygotowane treści teoretyczne i praktyczne, utrzymane w konwencji układu przedmiotowego z zagadnieniami specjalistycznymi, pozwalającego przygotować absolwentów do wykonywania zadań, wymagających wiedzy i umiejętności dydaktycznych niezbędnych do prowadzenia kursów na stopnie ratownicze.

II. CEL SZKOLENIA

Absolwenci kursu, po pozytywnym zaliczeniu sprawdzianów cząstkowych wymienionych w karcie umiejętności, która stanowi załącznik nr 1 do niniejszego programu, powinien być przygotowany do nauczania umiejętności i wiedzy z zakresu ratownictwa wodnego i kierowania asystentami oraz być przygotowany do zdania egzaminu na stopień instruktora WOPR.

III. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNE

1. Kursy są organizowane na zlecenie Zarządu Głównego WOPR przez jednostkę wojewódzką WOPR, posiadającą właściwe warunki do ich przeprowadzenia.
2. Jednostka wojewódzka WOPR może wystąpić z wnioskiem do Zarządu Głównego WOPR o przeprowadzenia kursu.
3. Kierownikiem kursu może być instruktor wykładowca WOPR powołany na wniosek przewodniczącego komisji WOPR właściwej w sprawach szkoleniowych przez Prezesa WOPR po uzyskaniu opinii Prezydium ZG WOPR.
4. Kadre dydaktyczną kursu stanowią instruktorzy wykładowcy WOPR i asystenci w stopniu instruktorów WOPR.
5. Za stronę formalną i merytoryczną kursu, w tym przeprowadzenie zajęć zgodnie z programem i rozkładem zajęć odpowiada kierownik kursu.

6. Kandydaci na kurs przyjmowani są na podstawie protokołu z wstępnego egzaminu kwalifikacyjnego.
7. Kurs jest prowadzony w formie stacjonarnej i obejmuje 64 godziny dydaktyczne.
8. Na kursie jest prowadzony dziennik, w którym potwierdza się realizację zajęć dydaktycznych i zaliczeń w trakcie kursu zawartych w kartach umiejętności.
9. Wybrane zajęcia specjalistyczne mogą prowadzić osoby nie posiadające stopni WOPR.

IV. WYMAGANIA FORMALNE WOBEC KANDYDATA NA KURS

1. Uczestnik ma mieć ukończony 20 rok życia.
2. Uczestnik ma posiadać:
  - 1) ważną legitymację członka WOPR;
  - 2) stopień starszego ratownika wodnego i młodszego instruktora WOPR;
  - 3) ważną kartę identyfikacyjną starszego ratownika wodnego;
  - 4) ważne zaświadczenie o uzyskaniu tytułu ratownika na podstawie Ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym lub jeden z tytułów: lekarz systemu, pielęgniarka systemu, ratownik medyczny.
3. Uczestnik ma posiadać wypełnioną kartę kwalifikacyjną kandydata na kurs potwierdzającą odbycie w sumie 500 godzin kształcenia zawodowego ponad te dokumentowane do stopnia starszego ratownika wodnego obejmującego co najmniej:
  - 1) czwarty patent lub uprawnienie przydatne w ratownictwie wodnym (wyłącznie oryginały);
  - 2) udokumentowane prowadzenie zajęć na 2 kursach na stopień młodszego ratownika WOPR i odbycie stażu na 2 kursach na stopień ratownika WOPR, (wypełnione karty asystenta, odbyte staże liczą się po uzyskaniu stopnia młodszego instruktora WOPR lub starszego ratownika WOPR uzyskanego w Tamie do 2008);
  - 3) udokumentowane odbycie stażu co najmniej 200 godzin pracy na kąpieliskach morskich.
4. Uczestnik ma przedstawić przygotowaną pracę instruktorską.

V. SPRAWDZIAN WSTĘPNY

1. Część teoretyczna w formie testu (30 pytań do testu z zakresu materiału na stopień starszego ratownika wodnego i młodszego instruktora WOPR przygotowuje kierownik kursu i przedkłada przewodniczącemu Komisji do spraw Edukacji WOPR).
2. Część praktyczna wyłącznie na wodach otwartych, na którą składa się:
  - a) przepłynięcie dystansu 100 m stylem dowolnym poniżej 1'40",
  - b) nurkowanie na odległość 25 m przy starcie z powierzchni wody,
  - c) nurkowanie w głąb i wydobycie manekina z głębokości od 3 do 4 m przy starcie z powierzchni wody,
  - d) przepłynięcie łodzią wiosłową wg regulaminu ILS poniżej 2'40".
3. Część medyczna w formie symulowanych działań ratunkowych z zakresu resuscytacji (dorosły, dziecko, niemowlę) szybkiego badania urazowego, tlenoterapii, defibrylacji.
4. Uczestnik ma przedstawić i obronić przygotowaną pracę instruktorską.

VI. ZESTAWIENIE PRZEDMIOTÓW I TEMATÓW ZAJĘĆ

P	T	TEMATYKA ZAJĘĆ
		Sprawdzian wstępny
I		Metodyka nauczania i pedagogika
	1	Doskonalenie wiadomości z zakresu pedagogiki
	2	Proces nauczania i uczenia się
	3	Niekonwencjonalne metody prowadzenia zajęć.
	4	Metody skutecznego porozumiewania się z uczestnikami kursu - zajęcia z komunikacji interpersonalnej
	5	Nowoczesne techniki przekazu informacji
	6	Metodyka prowadzenia zajęć doskonalących umiejętności kwalifikowanej pierwszej pomocy i ratownictwa wodnego

P	T	TEMATYKA ZAJĘĆ
	7	Metodyka prowadzenia zajęć na kursach R i RW na lądzie i w wodzie
	8	Metodyka prowadzenia zajęć na kursach R i RW mini wykładów i wykładów
	9	Rodzaje oraz metodyka prowadzenia zajęć z zakresu rekreacji ruchowej wzbogacające proces nauczania ratownictwa wodnego
	10	Ocenianie i egzaminowanie
	11	Rola i sposoby przygotowania pokazów ratowniczych z wykorzystaniem elementów edukacyjnych
	12	Opieka nad asystentami.
II*		Zagadnienia prawne, taktyka
	1	Aktualne przepisy dotyczące bezpieczeństwa
	2	Statut i struktura organizacyjna WOPR
	3	Odpowiedzialność ratownika WOPR
	4	Zintegrowany system zarządzania bezpieczeństwem dla kąpieliska (taktyka i procedury postępowania)
	5	Współdziałanie jednostek WOPR z samorządem terytorialnym oraz udzielanie informacji o bezpieczeństwie na wodach
III*		Organizacja pracy ratownika wodnego
	1	Obowiązki ratownika WOPR
	2	Elementy hydrologii, budowle wodne i występujące przy nich zagrożenia i organizacja kąpieliska na wodach śródlądowych i morskich
	3	Prowadzenie dokumentacji przez ratowników oraz instruktorów
	4	Ochrona środowiska wodnego. Elementy meteorologii
IV*		Techniki ratownictwa wodnego
	1	Akcje ratunkowe przy użyciu podręcznego sprzętu ratunkowego: koło, pas, boja SP, rzutka rękawowa, lina asekuracyjna, lina
	2	Akcje penetracji dna przy użyciu sprzętu ABC
	3	Akcje udzielania pomocy w wodzie osobie z podejrzeniem urazu kręgosłupa, z deską ortopedyczną i bez deski ortopedycznej
	4	Akcje ratunkowe przy użyciu kajaka i deski
	5	Akcje ratunkowe przy użyciu łodzi wiosłowej
	6	Ratowanie załóg jednostek pływających
	7	Akcja przy użyciu sprzętu ABC indywidualna i zespołowa z penetracją dna
	8	Organizacja asekuracji podczas pływania na wodach otwartych
	9	Wykonywanie podstawowych prac bosmańskich
	10	Akcja ratunkowa przy użyciu łodzi motorowych ze skokami
	11	Akcja ratunkowa przy użyciu skutera
	12	Symulowane akcje ratunkowe
V*		Profilaktyka i etyka
	1	Działania profilaktyczne i prewencyjne, upowszechnianie i nauczanie pływania oraz sport w WOPR
	2	Cechy osobowości i moralność ratownika WOPR
VI*		Wiedza i umiejętności medyczne
	1	BLS i WBLS (dorosły, dziecko, niemowlę), RKO jedno i dwuosobowe
	2	Umiejętność posługiwania się sprzętem do pierwszej pomocy i kwalifikowanej pierwszej pomocy
	3	Metody badania i opieki rekonwalescencyjnej
	4	Taktyka działań ratowniczych w zdarzeniach pojedynczych, mnogich i masowych

* zajęcia prowadzone przez kursantów w ramach zaliczenia kompetencji metodycznych i pedagogicznych

VII. WYKAZ ŚRODKÓW DYDAKTYCZNYCH

1. Wyposażenie własne uczestnika

Lp	NAZWA	Ilość (kpl)
1	Maseczki do nauki wentylacji	1
2	Prezentacje wykładów w formie multimedialnej	1
3	Karta umiejętności i harmonogramy zajęć	1
4	Sprzęt ABC i strój organizacyjny	1
5	Materiały przygotowujące do zdania testu wiedzy	1
6	Konспекty zajęć praktycznych i teoretycznych (prezentacje, karty pracy, itp.)	1

Załącznik nr 1
do programu kursu
przygotowującego
do egzaminu na stopień I WOPR

KARTA UMIEJĘTNOŚCI			
..... (nazwisko i imię)			
LP	UMIEJĘTNOŚCI RATUNKOWE	CZAS	ZAL
1	Przeprowadzenie symulowanej akcji ratunkowej według poniższego schematu:		
	A skok ratunkowy lub wejście do wody i dopłynięcie		
	B opanowanie tonącego		
	C holowanie na dystansie co najmniej 100 m do brzegu		
	D wyciągnięcie tonącego z wody na brzeg i ułożenie do zabiegów KPP		
	E udzielenie KPP wg zadanego scenariusza		
2	Wykazanie się umiejętnością holowania współwiczającego na dystansie 150 m z zastosowaniem trzech sposobów holowania		
3	Przeprowadzenie symulowanej akcji ratunkowej z brzegu przy użyciu sprzętu do przytomnego tonącego na odległość co najmniej 10 m		
4	Bieg (200 m) - Pływanie (200 m) - Bieg (200 m) w czasie poniżej 8'		
5	Zespołowe unieruchomienie przytomnego poszkodowanego na desce ortopedycznej w wodzie płytkiej i ewakuacja		
6	Sporządzanie zintegrowanego systemu zarządzania bezpieczeństwem na kąpielisku śródlądowym		
	A przedstawienie procedur postępowania		
	B umiejętność rozwiązywania problemów przeszkadzających realizacji procedur		
	C opracowanie podstawowej procedury ratunkowej dla danego obiektu		
	D przećwiczenie opracowanej podstawowej procedury		
	E modyfikacja i przedstawienie podstawowej procedury ratunkowej		
7	Określenie i opisanie kwestii związanych z miejscem pracy		
	A umiejętność dokonania charakterystyki obiektu pod względem bezpieczeństwa, z uwzględnieniem informacji o infrastrukturze, środowisku, właściwościach geograficznych i demograficznych		
	B wskazanie służb współpracujących w zakresie bezpieczeństwa (Pogotowie Ratunkowe, LPR, SOR, Straż Pożarna, Policja, Straż Miejska/Gminna, inne podmioty ratownicze)		
	C umiejętność odnalezienia i oznaczenia na planie ogólnodostępnych środków ratowniczych		
	D umiejętność natychmiastowego przekazania informacji o obiekcie i warunkach bezpieczeństwa osobom korzystającym i mediom		
8	Demonstracja użycia sprzętu ratowniczego oraz węzłów		
9	Pozorowana akcja przy użyciu łodzi ratowniczej		
LP	UMIEJĘTNOŚCI METODYCZNE	OCENA	WYNIK
1	Przeprowadził ćwiczenia z zakresu ratownictwa wodnego (jeden z tematów z programu dydaktycznego na stopień MR, R WOPR lub RW)		
2	Przeprowadził wykład z zakresu ratownictwa wodnego (jeden z tematów z programu dydaktycznego na stopień MR, R WOPR lub RW)		

3	Przeprowadził ćwiczenia z zakresu pierwszej pomocy		
4	Przeprowadził wykład z zakresu pierwszej pomocy		
5	Przeprowadził akcję profilaktyczną (pokazy)		
6	Przeprowadził egzamin końcowy na wybranym kursie		
7	Uzyskał nominację na potencjalnego instruktora WOPR wg karty oceny z rekomendacją co najmniej dwóch instruktorów wykładowców		